

Edini slovenski dnevnik v Zjednjeneh državah.
Velja za vse leto - - \$3.00
Ima nad 7000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily in the United States.
Issued every day except Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 118. — ŠTEV. 118.

NEW YORK, SATURDAY, MAY 20, 1911. — SOBOTA, 20. VEL. TRAVNA, 1911.

VOLUME XIX. — LETNIK XII.

Iz delavskih krogov. Strajk mašinistov.

Tovarnarji so na konventu National Manufacturers Association zahtevali, da vlada razpusti American Federation of Labor.

DELAWSKE KOLONIJE.

Konvent klobučarjev se je odločil za direktne volitve uradnikov in je sistemiziral samo dve plačani uradniški mest.

James Wilson, vodja strajka mašinistov, je odločno zanikal govorice, da so se mašinisti naveličali strajku in da se hočejo vrneti na delo pod starimi pogoji. Boj za osemurni delavnik se je šele pričel in se bo brez dvoma končal z zmago delavev, je dejal Wilson.

Konvent tovarnarjev.

Na konventu National Manufacturers Association so razni govorniki ostro napadali American Federation of Labor in zahtevali, da jo vlada razpusti. Predsednikom je bil zopet izvoljen Kirk. V resolucijah, ki so bile sprejeti, se poziva predsednik Taft, da naroči vladi, da izvrši preiskave povod, kjer so se primerili dinamitni attentati, da kaznuje delavev, ki hujskajo na bojkot in da izvršuje zakone v varstvu osebe, imeti in svobode. Tovarnarji so v resoluciji tudi ob sodili "open shop" in se izrekli za državno zavarovanje delavev.

Agitacija za delavske kolonije.

Na konferenci za dobrodelne naprave je predsednik Cyrus R. Sulzberger priporočal ustanovitev delavskih kolonij. V takih kolonijah bi dobili brezposelnim delavci dela in stanovanja. Nekateri so proti takim kolonijam, češ, da so kazenske kolonije.

Konvent klobučarjev.

Delegati na konventu klobučarjev so sklenili, da se bodo v bodoče volili uradniki osrednje organizacije direktno. Kandidati se bodo postavili na distriktnih shodih in vsaka organizacija bo posebej glasovala za kandidate. Nadalje so sklenili, da bosta le predsednik in tajnik dobivala plače. Dve plačani uradniški mesti so odpravili.

Petindvajsetletnica pekovske unije.

Pekovska unija štev. 11 v New Haven, Conn., bo v nedeljo praznovala petindvajsetletnico. Slavnosti se bodo udeležile vse pekovske unije v državi Connecticut.

E. L. Lewis, bivši predsednik organizacije United Mine Workers of America, dela v premogovniku; odklonil službo z \$10,000 plače.

Wheeling, W. Va., 19. majnika.

E. L. Lewis, bivši predsednik organizacije United Mine Workers of America, je dobil ponudbo za službo, ki bi mu bile neles \$5000 do \$10,000 na leto, pa je vzle prigovarjanju svoje rodbine in svojih prijateljev ponudbo odklonil in je šel nazaj delat v premogovnik, v katerem je delal, preden je bil izvoljen predsednikom imenovane organizacije. V jami dela skupaj s "Syl" Price, ki je bil tudi poprej njegov tovarš pri delu.

Amerikanske socialne in politične zadeve.

Senator La Follette bo stavljal resolucijo, da se imenuje nov odsek, ki bo vodil preiskavo proti senatorju Lorimerju.

COHALAN — SODNIK.

Senator Root je predlagal, da se izloči iz vzajemne pogodbe s Canado določitev glede prostega uvoza lesa in papirja.

Washington, 18. majnika. Senator La Follette je danes naznačil v senatu, da bo v ponedeljek predlagal resolucijo, da se izvoli nov komite, ki bo preiskoval vložne spoprijate senatorja Lorimerja iz Illinois.

Springfield, Ill., 18. majnika. Državni senat v Illinoisu je sklenil naprositi zvezni senat, da oddeli novo preiskavo Lorimerjeve zadeve.

Dixova imenovanja.

Albany, N. Y., 18. majnika. — Nasprostva med guvernerjem Dixom in demokratsko večino so poravnana. Dix je imenoval newyorskega advokata Daniela F. Cohalana za sodnika pri Supreme Courtu. Senat je potrdil imenovanje. Van Tuyl na državnega bančnega superintendenta.

V legislativi je bila sprejeta zakonska predloga, da mora Accise Commissioner vse prestopek Accise-zakona obravnavati v teku 9 mesecev po ovadbi ali v 6 mesecih po razveljavljenju obrtnega certifikata.

Predlog, da se ustanovi v newyorski državi milični polk črncev, je bil odklonjen.

Nevarnost za vzajemno trgovinsko pogodbo s Canado.

Washington, 18. majnika. Senator Root je predlagal, da se izloči iz načrta vzajemne pogodbe s Canado odstavek glede prostega uvoza lesa in papirja. S tem predlogom je spravil Root reciprocitetno pogodbo s Canado v veliko nevarnost. Ako bode senat to izpremelo sprejet, je gotovo ne bo sprejela poslanska zbornica in potem bo nastal razdor, ki bo pogodbo uničil.

Senator Crawford iz South Dakota je imel dvorni govor proti reciprocitetni pogodbi.

Izprememba Shermanovega zakona.

Senator Gore iz Oklahoma je predlagal v zveznem senatu izpremembo Shermanovega proti-trustnega zakona. Vsak, kdo je sklenil pogodbo za omejitve konkurenco, naj se kaznjuje z zaprom od dveh do desetih let.

Preiskava proti jeklenemu in sladkornemu trstu.

Kongres je izvršil vse predpriprave za preiskavo jeklenega in sladkornega trsta.

Reprezentant Hardwick iz Georgije, ki je načelnik komiteja za preiskavo sladkornega trusta, je zelo priljubljen, je sam izjavil, da odstopi. Dr. Gomez bo najbrže postal notranji minister, toda le do volitve novega predsednika, ker potem postane dr. Gomer podpredsednik.

Pri potovanju v Mehiko bo Madero stopil tudi na ameriško, ta in mu je zvezna vlada to že dovolila.

Vlada je izdelala nov načrt volilnega reda. Po novem volilnem redu bo predsednika izvolil kongres.

Diaz bo po odstopu odpotoval v Evropo, 'ako bo njegovo zdravje ugodno. Diaz je zdaj bolan.

Taft čestita kralju Alfonzu.

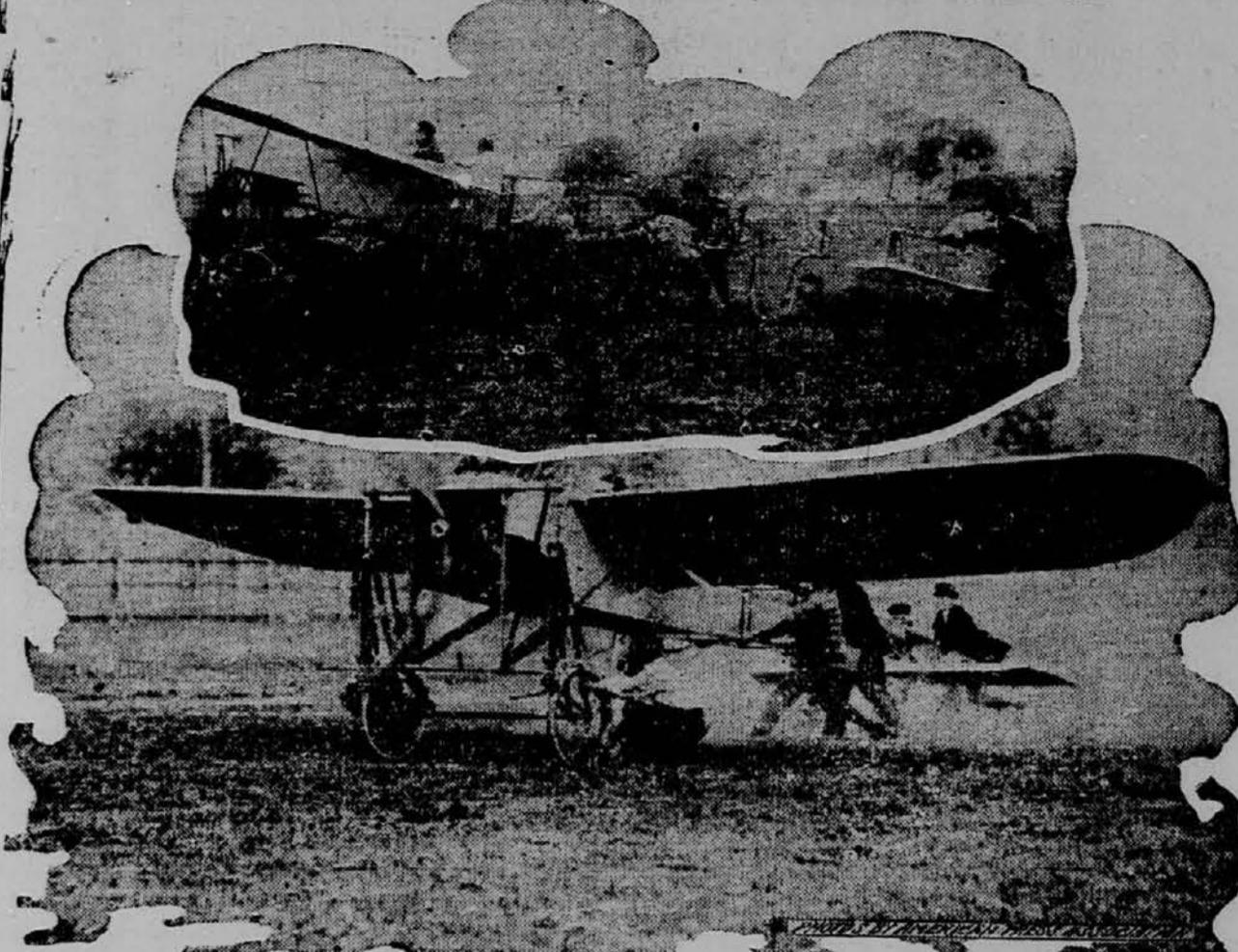
Washington, 18. majnika. Predsednik Taft je čestital španskemu kralju Alfonzu, ker je danes praznoval svoj rojstni dan.

NAZNANILO.

Vsem očnim rojakom, ki so nas vprašali za ceno parnikov francoske proge, naznamo, da je družba z današnjim dnem cene za \$2 zvišala.

Frank Sakser Co.

ANGLEŠKI ZRAKOPLOVEC TOM SOPWITH PRI POLETNIH POIKUSIH.

Angleški zrakoplov Thomas Sopwith, ki prireja zdaj letalne poizkusne v Združenih državah, je dosegel že lepe uspehe v zrakoplovstvu. Te dni je poletel nad

mestom Filadelfijo in prišel v višino 1000 čevljev nad zemljo. Izjavil je da hoče s svojim zrakoplovom prekosi vse dosedanje rezorce za polete v daljavo. Pred e-

nim letom je dobil darilo \$20,000 za polet preko angleškega kanala v Belgijo. Sopwith je zdaj star 36 let. Naša slika nam kaže dva pripora pri poizkusnih poletih.

Maderovi načrti. Prihodnja vlada.

Posledice strašnih sanj.

Sin ustrelil očeta.

Zarota v Portugalu. Hujskanje cerkve.

Farmer Fr. Husted u Greenwich, Conn., je ukazal svojemu dvanajstletnemu sinu, da je sprožil nabasano puško v njega.

Portugalski rojalisti so zopet osnovali zaroto proti portugalski republiki.

—

DEČEK JE UBOGAL.

Oče je dejal sinu, da puška ni nabasana in da hoče samo preskusiti udarec petelinčka.

Zarotniki imajo milijon dolarjev na razpolago. Med zarotniki so odlični financiriji.

—

OBNOVITEV MONARHIJE.

London, 19. maja. — Strašna zaloigra se je odigrala tukaj v sredu popoldne. Imoviti farmer Fred. Husted, 46 let star, je prisilil svojega dvanajstletnega sina Lesterja, da je sprožil nabasano puško na njega in ga ustrelil. Dogodek je skoraj neverjeten, ali nihče ne more dvomiti o dečkovem izpovedi.

Husted je bil imovit in je poseval farmo, ki meri 80 akrov in meji na posestvo Mrs. George Nichols iz New Yorka. Pred kratkim so mu ponujali za farmo 80 tisoč dolarjev, toda on je ni hotel prodati. Imel je pet otrok in dobro in pridno ženo. Med otroci je bil Lester najstarejši. Zadnjem izmed je bil Husted zbolel za influenco in od tega časa na bil poseben zdrav. V sredu popoldne je nekoliko časa spal na zofu in ko se je prebudil, je rekel ženi, da je imel strašne sanje in da se ne počuti dobro. Naročil je ženi, da gre k sosedu in ga vpraša, ali bo hotel za njega peljati poljske pridelke v mesto. Žena je nerada šla z doma, ker je videla, da je mož zelo utrujen in nemiran. Na mežo prigovaljanje pa se je vseeno odstranila. Kmalu po odhodu žene, je poklical Husted svojega sina Lesterja in ga vprašal, ako ni videl leteti nad vrtom kragulja. Fant je vprašanje zanikal. Oče je na to vzel puško, ki je stala v kuhi, jo položil na mizo in dejal fantu, naj sproži petelinčka, češ, da bo slišal, kako vdari. Med tem je Husted pokleplnil na tla tako, da je imel cev ravno pred glavo. Deček ni hotel takoj sprožiti in to storil šele, ko mu je oče ukazal in dejal, da puška ni nabasana.

Strel je počil in oči se je mrtev zgrndil na tla. Deček je jokaje bezal iz hiše in tekel k sosedu Danielu Ryanu, kateremu je dejal, da je očeta umoril. Ryan ni verjal, kar mu je deček pripovedoval

in šele po dolgem obotavljanju je

šel z njim v Hustedovo hišo, kjer je našel soseda mrtvoga na tleh.

Hustedova žena je omedela, ko je izvedela o moževi smrti. Zdravnik mislijo, da so sanje, ki jih je imel, in zadnja bolezni, vplivale na Hustedovo duševno stanje in provzročile hipno omračenje duha.

Z glavo skozi šipo.

V šestnadstropni hiši štev. 137 Clinton St. v Newarku, N. J., se je porušilo zidovje in podsulo dva delavca.

Iz Avstro-Ogrske.

Dunaj in Berolin.

Glasilo avstrijskega zunanjega ministrstva "Wiener Fremdenblatt" zanikuje vest o nasprotih med dunajsko in berolinsko vlado.

PASIVNI ODPOR.

Avstrijski prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand pojde v Petrograd.

Dunaj, 18. majnika. Dunajski list "Wiener Fremdenblatt", ki je poluradno glasilo zunanjega ministrstva, odločno zanikuje vse vesti o nasprotih med dunajsko in berolinsko vlado glede maroškega vprašanja. List povdaja, da vlada med obema kabinetoma popolno soglaša in da tu di vlade v Petrograd, v Londonu in v Rimu soglašajo z njima glede sultanove suverenitete in integratete Maroka.

Gustav Mahler umrl.

Znani dirigent in muzik Gustav Mahler, ki je znan tudi v Ameriki, je umrl v tukajnjem sestavu. Rojen je bil leta 1860 v Kaiserslauternu na Češkem. Bil je dirigent na operah v Pragi, v Budimpešti, na Dunaju in v Hamburgu. Leta 1908 je bil dirigent v Metropolitan Opera House v New Yorku in potem je dirigiral koncerte newyorske filharmonične družbe. V Ameriki je obolel in se je bolan vrnil v domovino, kjer ga snart rešila trpljenja.

Pasivni odpor med hrvaskim učiteljstvom.

Zagreb, 18. majnika. Na vseh učiteljskih zborovanih se sprejemajo enako se glasče resolucije o pasivnem odporu učiteljstva.

Prestolonaslednik pojde v Petrograd.

Dunaj, 18. majnika. V diplomatičnih krogih zatrjujejo z vso govorostjo, da običe avstrijski prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand še letos, in sicer najbrže v jeseni, ruski dvor v Petrogradu.

Zrtev zrakoplovstva.

Rheims, Francija, 18. majnika. Zrakoplovca stotnik Depuis in stotnik Pierre Marie Bourquin sta pri poletu padla 175 čevljev globoko. Stotnik Depuis je padel pod motor letalnika in je zgorjal. Bourquin pa se je ubil.

Sežiganje mrljev na Pruskom.

V pruskom deželnem zboru je bila sprejeta vladna zakonska predloga, s katero se dovoljuje sežiganje mrljev. Klerikalci so oponirali predlogi, češ, da na sprotni strani cerkve. Pruska vlada se je sama dolgo časa uprla predlogu, da bi mrlje žegnili, končno pa se je vdalila in je to sama predlagala v deželnem zboru.

Hawaii hoče postati država.

Predsednik kongresne poslanske zbornice je predložil zbirniči resolucije senata in poslanske zbornice na Hawaii, s katerima pričakuje, da izda zakon, ki dovoljuje državljanom na Hawaii ustavno konvencijo, na podlagi katere bi se teritorij Hawaii proglašal za državo.

V Newarku se je pripetila včeraj opoldne grozna nesreča. Med podiranjem hiše štev. 37 Clinton St. se je porušilo zidovje in je podsulo dva delavca. Policiisti, gasilci in delavci so takoj pričeli z odkopavanjem razvalin in po večurnem delu so našli podsuto delavca v kleti še pri življenu, ali bila sta tako težko poškodovana, da nimata upanja, da bi izdravila. Tриje drugi delavci, ki so delavci v tretjem nadst

Izgubljeni soprani.

Ze dva dni sem kolovratil po Londonu. Veselilo me je izredno, da sem mogel na ta način vrniti angleškim časnikarjem njihov poset naših krajev, toda resnici na ljubo moram priznati, da ni bila hvalnostenost do Angležev pravi posod mojem potovanju, pač pa neumne sanje.

Sanjalo se mi je namreč, da mi je predločil star dobravnički se neporavnani račun s končno svoto 43 K 22 v, naslikal v živih barvah svoje težave, omenil bolezen svoje žene, bledoljnost svoje hčere, šolnino za sina, razlagal draginjo s takoj vročo vremeno, da se je otajal led okrog mojega sreca, posegel sem v žep in dal obrtniku na račun — v tem tiči neumnost mojih sanj — 5 K.

Svoji zgovorni gospodini sem povедal drugo jutro svoje sanje. Kar čudila se je moji srči. 43, 22 in 5, to je krasne številke, ujihova sveta znača 70, ki je sveto število, posebno ako se igra na Dušnjak. No, pregorovila me je slednji poskušal sem svojo sreco, stavljal celo krono na omenjene tri številke, zadel terno, kupil gospodini iz hvalnostenosti nov prednapisk in pol kile Jamaika-kave in se izognil raznemu radovednemu na Angleško.

Anglijo, posebno pa London sem precej dobro poznal iz Holmesovih romanov. Conan Doyle, pisatelj teh romanov, je bil moj najboljši vodnik in kažpot po londonskih ulicah.

Veče utrujen od raznih izpredgov po milijonskem mestu sem stopil proti večeru v kavarno "Edison". Pri vročem čaju sem prebral par avstrijskih časopisov in se slednjim prisilnil dvema šahovcem, ki sta zamišljena igrala v samotnem kotu ob oknu.

"Kaj ne, gospod Feigel, ta poteka spravljena nasprotnika v najhujši stiski", s temi besedami me je navoril starejši igralec, suh in običaj gospod.

Osupil sem. Da zna v londonski kavarni neznan gospod slovenski, in sicer še celo pravilno, da poza moje ime, ne tegu niso mogli umeti moji možgani.

"Oprostite, gospod, kako me pa pozname?" sem ga vprašal, ko sem se nekaj pomiril.

"Nič lažega! Vi ste iz Goriče, zadel ste terno in sicer na številke 43, 22 in 5, napravili ste izlet, ogledali si Berolin, prišli predverjanjem s parnikom 'Kraljica Viktorija' na Angleško in ste sedaj tako začuden v slednjih mojih poskusih, da sami ne veste . . ."

"Ne, gospod," sem mu hitro posogel v besedo, "prav dobro vem, da ste Vi gospod Holmes in da je ta gospod Vas vesti spremljalec Watson. Noben drug ne bi mogel z enim samim pogledom toliko dognati, kajti priznati moram, da je vse gola resnica, kar ste pravkar navedli. Toda, vraga, kako ste pa prišli na vse to?"

"Ako Vas zanima, Vam rad poslušam" in med tem ko je prestavljala svoje figurice, misil na nove poteze, mi je razlagal z mernim glasom slednje:

"Kaj, ko sem Vas opazil v avnici, sem vedel, da ste tuje. Ko ste pristopili k najini mizi, sem videl — hlače imate podvihane — na potegalku črevlja ime Vašega črevljara in kraj: Gorica. Slovenski pa govorim precej dobro, ker sem bil nekaj časa Ljubljani. Med igro ste se nagnili nad šahovnico, pri tem Vam je padel klobuk z obesalnika. V klobuku je prisita Vaša posetnica. Da ste bili v Berolini, pričajo Vasi novi manšetni gumbi, ki jih je iznašel nemški prestolonaslednik. Iz levega žepa v telovniku Vam gleda zeleni Lloydoy listek. Parobrod 'Kraljica Viktorija' izdaja za vso vožnjo drugačne listke. Za sedanjo vožnjo je imel zelen in prsič pred dvema dnevoma sem. V odprttem Vašem medaljončku sem opazil tri številke. Te številke, goriški Slovenec in njegov izlet na Angleško, vse to me je dovelo do sklepa, da ste zadeli terno, h kateri Vam častitam."

Krepko mi je stisnil pri teh besedah Holmes roko, in napovedal svečano svojemu soigralecu šah mat.

Watson je ves potrt iskal še kak izhod, da bi se rešil, toda kmalu je uvidel, kako brezuspešno je vsako upanje, vdal se v usodo in se kmalu poslovil od naju.

S Holmesom sva govorila to in ono, dokler ni bil poklican k telefonu, kjer se je zamotil precej.

"Zopet me potrebuje policija!" mi je povedal Holmes, ko se je vrnil. "Kar oddala mi je novo zade-

vo. Se li hočete pridružiti moji ekspediciji? Odločil sem se namesto, da sprejemem to zadevo, ker je velezanimiva."

Plačala sva in zapustila kavarno. Zunaj je vladala gosta megla.

"Informirati Vas hočem o tej novi zadevi, v kolikor je meni znano. Lestrade, načelnik mestne policije, mi je sporočil po telefonu, da je Nelly Hamerton, slavna naša pevka, izgubila svoj soprani.

Sklepa se na zločin, ker je imela Nelly kakih deset minut prej še soprani. Tudi njena frizerka je tako izpovedala. — Izgubljeni soprani. Take zadeve res še nisem imel v svojem življenju."

Zamislil se je po teh besedah slavnih detektivov. Skozi meglo sem opazil njegove blešeče se oči, ki so bile upre vedno v eno smer;

poznamo se je kaj, kako intenzivno delujejo njegovi možgani.

"Da, da, ko bi bili Vi poznali njen glas! Očarala je vsakogar. Zelo je zelo poslušale, kakor bi padali sami biseri na stekleno ploščo, zdaj je zaslil slavna kavarna.

Če je vredno veno, da se je otajal led okrog mojega sreca, posegel sem v žep in dal obrtniku na račun — v tem tiči neumnost mojih sanj — 5 K.

Svoji zgovorni gospodini sem povедal drugo jutro svoje sanje. Kar čudila se je moji srči. 43, 22 in 5, to je krasne številke, ujihova sveta znača 70, ki je sveto število, posebno ako se igra na Dušnjak. No, pregorovila me je slednji poskušal sem svojo sreco, stavljal celo krono na omenjene tri številke, zadel terno, kupil gospodini iz hvalnostenosti nov prednapisk in pol kile Jamaika-kave in se izognil raznemu radovednemu na Angleško.

Anglijo, posebno pa London sem precej dobro poznal iz Holmesovih romanov. Conan Doyle, pisatelj teh romanov, je bil moj najboljši vodnik in kažpot po londonskih ulicah.

Veče utrujen od raznih izpredgov po milijonskem mestu sem stopil proti večeru v kavarno "Edison". Pri vročem čaju sem prebral par avstrijskih časopisov in se slednjim prisilnil dvema šahovcem, ki sta zamišljena igrala v samotnem kotu ob oknu.

"Kaj ne, gospod Feigel, ta poteka spravljena nasprotnika v najhujši stiski", s temi besedami me je navoril starejši igralec, suh in običaj gospod.

Osupil sem. Da zna v londonski kavarni neznan gospod slovenski,

"Pevka z izgubljenim soprani gre obiskat svojega ljubimca! Za njo morava!"

Nisem prijatelj zastenskega priljubljenja, toda to je takтика detektiva in jaz si itak ne bom imel ničesar očitati, saj ne razumem angleškega — stem sem potolica svojo vest in že sva skrila v sosedni sobi, v kateri sva slišala vse pogovor.

"Vendor si prišla, Nelly! Govoriva slovenski, tu naju noben ne razume! Si li dobila moje prisimo?"

Začudil sem se? Kaj tudi Nelly govorila slovenski?

"I zakaj pa ne bi znala?" mi je odgovoril Holmes na moje tozadno vprašanje. "Saj je rojena v Šent Viški gori na Primorskem!"

"Seveda sem dobila, dragi Fred. Toda povej mi, zakaj si mi vzel soprani, ko veš, da ne morem prestati brez petja. Nisem vedela, da si mi ga ti vzel, zato sem naznana vso stvar policiji. Daj mi, Fred, moj soprani."

"Poslušaj, Nelly! Jaz te ljubim, ti me ljubiš. Bogat sem dovolj. Ako poješ pred drugimi, sem grozno ljubosumen. Pusti gledišče in bodi moja. Zato sem segel po skrajnem sredstvu — ljubezen me je gnala do tega — ter sem ti vzel soprani. Bodti moja — brez sopranovih miladež zefirja, zdaj pa nežno evrjanje mastne pečenke v kozicu. Nelly je bila dobrotnica vsem. Ko je pela, smo pozabili na preteklost in prihodnost, živili se v poletni noči, zdaj žuborenje nagajivega potočka, zdaj žumenje drevesnih krovov ob vročih poljih mladež zefirja, zdaj pa nežno evrjanje mastne pečenke v kozicu."

"Ce je ni drugače in ako zahtevajo navade višjih krogov ločitev, se bova pa ločila, toda le pod pogojem, da se zopet združi v moderni zakon, saj bova imela oba eno ločitev za sabo . . ."

"Ne motiva sreče brezopranskih zaljubljencev," mi je sepihl Holmes na uho in odšla sva z raznim čuvstvom.

"Da zna Fred Wiborn slovenski se ne čudim, saj je bil svoj čas natakar na Kranjskem. Kje se je pa naučila Nelly našega jeezika?"

"Njen nezakonski oče je svoj čas odpeljal v svojo domovino, kjer je ostala par let pri njegovih sorodnikih, ki so bili beneški Slovenci. Ali vam je sedaj vse jasno?"

"Preveda mi je vse jasno, ko bi le te vražje megle ne bilo."

"V vili se mi je posrečilo," hudočušno se je smehljal Holmes, ko sva rezala s svojimi telesi gesto meglo, "dobiti izgubljeni soprani naše slavne pevke. Kaj naj napravim z njim? Ako bi ga postil v vili, bi ga gotovo prej ali slije izsledila radovedna Nelly, njen mož bi postal nesrečen in razrušen, na bi bila njuna harmonija. Darujiva raje ta soprani prvi češki, ki jo šrečava, da jo s tem osreči. Lep soprani je mnogo vrednejš."

"Izbrha se razvija vsa stvar," je pravil Holmes, "iz koša ob prisilni mizi sem vzel to kuvertico in poslal na Kranjsko. Kje se je posredovali?"

"Kaj meni dvoboj, kaj meni tudi smrt, ko bi ne imela Zora tudi Roberta rada! Pomisli, včeraj ji je poslal po svoji sestri labodnicu, v kateri se poslavila od slavkov, vijolice, lute in njene zaleda vijolice, v kateri jo primerja gorski vili in četrto ure pozneje je že znala Zora na pamet njegov predmetnico, ona, ah, ona, ki se je učila prej samo moje pesme. Toda stran z obupom, preč vzdih! Boj hočeni na življenje živ smrt s svojim tekmacem. Tu ti pa preberem in izročam zadnjega otroka moje muze, oddaj ga po moji smrti Zori!"

Imenito je ogrel naju močan čaj.

"Sedaj pa na delo! Preglejava zavitek. Naslov se glasi: Miss Nelly Hamerton, Cheap Side 65 London. — Postušajte, zavitek je zelo fin, pisava pa slaba, edino številka 65 ima nekaj majestetičnega na sebi. Ulica Cheapside ima samo 60 hišnih številk. Pismo seveda ni zgresilo svojega cilja radi te pomeje, ker poznavajo Nelly vloga v vlogi Verdijeve Aide!" Zavitek sem se v podobu, gledal jo nepremično, dokler nisva zapustila Nellynega stanovanja.

"Izbrha se razvija vsa stvar," je pravil Holmes, "iz koša ob prisilni mizi sem vzel to kuvertico in poslal na Kranjsko. Kje se je posredovali?"

"Cim preje se odkrižam te delikatne stvari, tem bolje. Kaj pa se bi bil prijet mene soprani, Hertenze, Eme, Jeny bi takoj.

"Kaj meni dvoboj, kaj meni tudi smrt, ko bi ne imela Zora tudi Roberta rada! Pomisli, včeraj ji je poslal po svoji sestri labodnicu, v kateri se poslavila od slavkov, vijolice, lute in njene zaleda vijolice, v kateri jo primerja gorski vili in četrto ure pozneje je že znala Zora na pamet njegov predmetnico, ona, ah, ona, ki se je učila prej samo moje pesme. Toda stran z obupom, preč vzdih! Boj hočeni na življenje živ smrt s svojim tekmacem. Tu ti pa preberem in izročam zadnjega otroka moje muze, oddaj ga po moji smrti Zori!"

Na raznih reklamah za potujoče cirkuse in čenake priredbe se čita tudi včasih točke o "izučenih bolhah". In marsikdo je že vprašal: ali se dajo bolhe faktično izučiti in udomačiti? Ameriški krotitelj bolh Nokes potrjuje to in objavlja v nekem listu celo podrobnosti, kako se bolhe krote.

"Kaj meni dvoboj, kaj meni tudi smrt, ko bi ne imela Zora tudi Roberta rada! Pomisli, včeraj ji je poslal po svoji sestri labodnicu, v kateri se poslavila od slavkov, vijolice, lute in njene zaleda vijolice, v kateri jo primerja gorski vili in četrto ure pozneje je že znala Zora na pamet njegov predmetnico, ona, ah, ona, ki se je učila prej samo moje pesme. Toda stran z obupom, preč vzdih! Boj hočeni na življenje živ smrt s svojim tekmacem. Tu ti pa preberem in izročam zadnjega otroka moje muze, oddaj ga po moji smrti Zori!"

Na raznih reklamah za potujoče cirkuse in čenake priredbe se čita tudi včasih točke o "izučenih bolhah". In marsikdo je že vprašal: ali se dajo bolhe faktično izučiti in udomačiti? Ameriški krotitelj bolh Nokes potrjuje to in objavlja v nekem listu celo podrobnosti, kako se bolhe krote.

"Kaj meni dvoboj, kaj meni tudi smrt, ko bi ne imela Zora tudi Roberta rada! Pomisli, včeraj ji je poslal po svoji sestri labodnicu, v kateri se poslavila od slavkov, vijolice, lute in njene zaleda vijolice, v kateri jo primerja gorski vili in četrto ure pozneje je že znala Zora na pamet njegov predmetnico, ona, ah, ona, ki se je učila prej samo moje pesme. Toda stran z obupom, preč vzdih! Boj hočeni na življenje živ smrt s svojim tekmacem. Tu ti pa preberem in izročam zadnjega otroka moje muze, oddaj ga po moji smrti Zori!"

Na raznih reklamah za potujoče cirkuse in čenake priredbe se čita tudi včasih točke o "izučenih bolhah". In marsikdo je že vprašal: ali se dajo bolhe faktično izučiti in udomačiti? Ameriški krotitelj bolh Nokes potrjuje to in objavlja v nekem listu celo podrobnosti, kako se bolhe krote.

"Kaj meni dvoboj, kaj meni tudi smrt, ko bi ne imela Zora tudi Roberta rada! Pomisli, včeraj ji je poslal po svoji sestri labodnicu, v kateri se poslavila od slavkov, vijolice, lute in njene zaleda vijolice, v kateri jo primerja gorski vili in četrto ure pozneje je že znala Zora na pamet njegov predmetnico, ona, ah, ona, ki se je učila prej samo moje pesme. Toda stran z obupom, preč vzdih! Boj hočeni na življenje živ smrt s svojim tekmacem. Tu ti pa preberem in izročam zadnjega otroka moje muze, oddaj ga po moji smrti Zori!"

Na raznih reklamah za potujoče cirkuse in čenake priredbe se čita tudi včasih točke o "izučenih bolhah". In marsikdo je že vprašal: ali se dajo bolhe faktično izučiti in udomačiti? Ameriški krotitelj bolh Nokes potrjuje to in objavlja v nekem listu celo podrobnosti, kako se bolhe krote.

"Kaj meni dvoboj, kaj meni tudi smrt, ko bi ne imela Zora tudi Roberta rada! Pomisli, včeraj ji je poslal po svoji sestri labodnicu, v kateri se poslavila od slavkov, vijolice, lute in njene zaleda vijolice, v kateri jo primerja gorski vili in četrto ure pozneje je že znala Zora na pamet njegov predmetnico, ona, ah, ona, ki se je učila prej samo moje pesme. Toda stran z obupom, preč vzdih! Boj hočeni na življenje živ smrt s svojim tekmacem. Tu ti pa preberem in izročam zadnjega otroka moje muze, oddaj ga po moji smrti Zori!"

Na raznih reklamah za potujoče cirkuse in čenake priredbe se čita tudi včasih točke o "izučenih bolhah". In marsikdo je že vprašal: ali se dajo bolhe faktično izučiti in udomačiti? Ameriški krotitelj bolh Nokes potrjuje to in objavlja v nekem listu celo podrobnosti, kako se bolhe krote.

"Kaj meni dvoboj, kaj meni tudi smrt, ko bi ne imela Zora tudi Roberta rada! Pomisli, včeraj ji je poslal po svoji sestri labodnicu, v kateri se poslavila od slavkov, vijolice, lute in njene zaleda vijolice, v kateri jo primerja gorski vili in četrto ure pozneje je že znala Zora na pamet njegov predmetnico, ona, ah, ona, ki se je učila prej samo moje pesme. Toda

Minerva.

Bojni krik divjih Apahov in Komanhov se je razlegal po širinem polju okoličanskih farmerjev. Neukročene indijanske tolpe so ropale in plenile, pobirale sovažnim belokozemcem skalpe, — tako so namreč imenovali repo v svojih vznešenih govorih — in kmalu se je peklo po sijajni zmagni okusna "divjačina" nad žerjavico. Ne da le od indijanskih prerij so pa nasakovali grški junaki ob skalnatih bregovih bistre reke visoko skalo, mogočno Trojo, bojevali se in vplili, dokler jih ni prepodil Hektor v osebi poljskega čuvanja s svetlo svojo službeno sabljo.

Ker si je pa raztrgal nekega lepega pomladanskega due "hitri jelen," nove hlače, ker si je izpabil desno nogo "brzognog Ahil," in ker je nabrisal Paris "neustrašnega Agamemnona", da je taše pet dni potem nosil mayričasto kožo, so nam ustavili starši in gospodinje te popoldanske igre in mi naj bi bili brez zabav? Ne in ne in koj drugi dan je že sedela na "Olimpu", samotnem kraju, trojjeva prvošločkov: Milan, Hinik in jaz.

Prvi je prekašal naju v starosti, velikosti in inteligentnosti. Neovrženo dejstvo je, da je bil "repetent" že drugo leto in da mu ni mogla škodovati nobena cigareta, to ga je povzdignilo visoko nad njegove kolege, kakor smo se posnosno nazivali med seboj, in slepo sem se kljal s svojim prijateljem Milanovemu despotizmu.

"Kakor rečeno," in v očeh najnega predsednika se je zabilčal ogenj navdušenja, "prihodno sotožno že lahko izide prva številka našega časopisa. Pogovorimo se natančneje o tej stvari, v ta namen smo se pa tudi zbrali v tej samoti, kamor ne segajo ušesa naših skrbnih profesorjev. Prisim torej, da mi vsak pove svoje pouiale, katere ovreči bodi moja naloga.

"Kdo bo pa tiskal naš časopis?" "Čudno vprašanje, kolega Hinik! Tiskarno ustavljamo sami! Ob pondeljkih si ti bolan radi zbobola, ob torkih mora boleti tebe," pri tem je pokazal s prstom name, "glava, ob sredah pa ostaneš jaz radi prehlajenja doma. V tem prostem času svoje bolezni mora vsak spisati štiri ali pet številk, kajti naročnikov bo gotovo dvajset. Vsaka posamezna številka meri eno polo . . ."

"Joj, joj, kod bo toliko pisaril!" oglasil sem se jaz ponino in nehotno stegnil kazalec desne roke, ker sem že čutil strašne krčeve.

"Zdaj imaš jezik, ko ti pa zasoli barbar (tko je krstil tretješole Lovrin našega profesorja za latinsko in nemščino) kazen, ko moraš prepisati najmanje desetkrat celo spreganje glagola 'amo' v vseh časih in naklonih tvorne in trpežne oblike, molčiš kakor lesena riba. Da nadaljujem, vsaka številka stane štiri vinjarje; naročniki smejo biti le kolegi . . ."

"Ali bi ne bilo bolje, da bi sploh ne imeli nobenega naročnika. Glej, Milan, kaj napravimo, ako se izve, ako nas kdo zatoži? Ali se ne spominjaš disciplinarnih postav, ali ne veš, da ne sime dijak objavljati svojih duševnih proizvodov? Kareer nam gotovo ne uteče in naši starši, joj, to bo!" in Hinik se je s strahom v očeh, z bolestnim izrazom na obrazu prijel za svoja stegna, kakor bi že pela očetova leskovka žalostinke po njegovem telesu.

"Da nisi posebno bistroumen, vsem, toda da si tudi strahopeteč, zajee bojadživec, ne, te napake še nisem opazil pri 'sivem medvedu'! Sramuj se! Časopis brez naročnikov je neumnost, budalost! Naši kolegi pa imajo tudi toliko moštva v sebi, da nas ne ovadijo, posebno ko nam mora jamčiti vsak s častno besedo za molk. Sploh bi pa rad poznal onega, ki bo samega sebe izdal, saj bo vsak naročnik tudi nas sokriven. — Časopisu bodi ime 'Minerva' . . ."

"Oh, ne, z istim imenom kličeš mošnjino gospodinjino psico."

"Reci svoji gospodinji, naj prekrsti svojo mrho, mi ostanemo pri imenu, ki ga je nosila rimska boginja znanosti in umetnosti! Jaz se zadovoljim z upraviteljem, ti, Hinik, moraš biti odgovorni urednik, tebi (meni namreč) pa ne ostanete drugega kakor mesto izdajatelja. Ob sredah se zmenimo na tem mestu o dnevnih novicah, za podlistek imam že krasen spis, namreč domači nalogi: 'Velika noč v cerkvi, naravi in človeškem sru'. Spisal jo je petošolec Ivan, s katerim stanujem skupaj, in dobil v njej pohvalno. Opozoriti vam ju moram, da je pisal v tej na-

logi tudi o ljubezni in profesor mu prečrtil tega. — Vsek oglas, vsako poročilo stane dva vinjarja. Čisti dohodek si razdelimo vsak mesec! Želi še kdo pojasnila?"

Bile so le še malenkosti, ki smo jih uredili. Tako sem prosil Milana, naj da meni zobobol ob podnedečkih, ker ne verjamemo več doma moji glavoboli, med tem ko je Hinik moledoval za moje izdajateljsko mesto, in majini prožni sta bili takoj vslani. Predsednik je ustal, prizgal cigareto in prekinil s povzdriguvenim glasom grobno tišino: "Stvar je resna! Zahvaljujem se Vama iz srca, ker vidim, da se nisem trudil zmanj s svojim načrtom. Dobieč je postranska stvar, nam je v prvi vrsti za čast. S svojo 'Minervom' dokazemo oholim drugosolem, ki nas prezirajo pri vsaki prilik, da smo možje na svojem mestu. Servus!"

Pri sloveu je moral podariti slavnostni govornik vsakemu polovico cigarete in kaj bi ne kadili, saj nas je celo Milan pristevel možem.

"Minerva" je zagledala luč sveta, Bil je sicer težak porod, toda premagali smo vse težave z indiansko ravnodušnostjo. Naročnikov smo imeli sedemnajst in misli na najeti že plačanega diurnista, ki bi nam pomagal v "tiskarni", toda slučaj sam nam je prišel na pomoč.

Prvi dan sem moral jaz zboleti. Zohje so me trpinčili že prejšnji večer in ker sem se smilil svojem, so me peljali koj drugo jutri k zabolnavniku, ki mi je izdril dva zoba, dva zdovra zoba in prisel slednjici, ko ni opazil nobene gnjilobe, do zaključka, da imam nekako "neuralgijo". Ostal sem tri dni doma. Torek je bil Hinik dan in njegova skrbna gospodinju mu je privezala na vse zgodaj krompirjeve olupke, limone in mokre rute na vroče čelo, ki si ga je drgnili Hinik pol ure prej neprerroma, da je dobilo pravo, nevarno gorkoto. Solski sluga, poslan od profesorja matematike, ga je dobil doma vsega obvezanega.

In "Minerva"! Uvodni članek: C. kr. stotnik v pokolu je umrl; dijaki se pozivajo k ogromni udežbi pri pogrebu, ker bodo vojaki godili in streljali. Dnevne novice: Dva profesorja sta se morala najbrže skregati, ker se ne pozdravljata več na šolskem hodniku. Naš kolega je obhajal včeraj slavnostni jubilej petindvajsete dvojke, kakor je sam poročal redništu lista. J. M., odlučnjak prvega gimnazijskega razreda, je prepustil "Minervi" tri Prešernove pesmice, ki smo jih natisnili radošnium sreem! Hvala mu! Neimenovan dijak je bil dobit za dve napaki v latinski šolski nalogi "nezadostno"; kompetentni faktorji (ki je dobil Milan take izraze, ne vem) se opozarjajo na to nečuvno sleparijo in se prosijo, da se postavijo na prvem mestu za pravice tlačenih dijakov. Oglasil: Kdor želi kupiti dvajset starih piscev druge roke, naj se zglasti pri kolegu E. P.-u. Še nepokvarjene knjige za prvi razred srednjih šol so na prodaj pri sošolcu A. S., ki se misli posvetiti pokodelstvu (v resnicu so ga izključili radi preveč lenobe, kar pa do dokazovali tudi neponovljene njegove knjige), itd.

Štiri številke so izšle. Koliko napora, koliko dela in brižnih je moral preprečiti uredništvo! Končni uspeh je bil v gmočnem oziru: 3 K 34 v čistega, v čestnem oziru: sošole so se nam skoraj odkrivali, drugošole so nas spoštovali in vabili k raznim igram in izletom, v šoli pa: Milan je bil opominjan pri konferenci z dveh predmetov, Hinik in jaz pa iz treh. Profesorji so zmajali z glavami ter se čudili našemu nadzoru.

Prišel je dan plačila. Pri seji sem stavil predlog, naj se prekine vsaj za dva meseca z izdanjem "Minerve" radi sitnih profesorjev, ki zahtevajo toliko tvarine od nas, kakor da bi bili mi odvisni od njih in ne oni od dijakov. Utemeljeval sem svojo trditve z teritorijem vprašanjem, katera pot bi pa ostala našim tiranom, če bi izgubili radi stavkujočih dijakov svojo službo. Predlog je bil sprejet soglasno in na prošnjo po plači je potolžil naju Milan z naslednji dnevom.

Drugi dan, bila je nedelja, sva ga zmanjčala na "Olimpi". Romala sva na njegovo stanovanje, kjer je začela nuju izprševati gospodinju po neusahljivem vnuču Milanove vedno polne blagajne. "Nič dobrega se ne sliši o njem," je nadaljevala zgovorna ženica, "že teden dni kupuje 'indijance', želodec si kvari z raznimi sladčicami in sladoledi, mnogi

so ga videči že na 'ringispulu', kjer pa tudi kakor sam Turak!"

Dovolj, preveč! Kakor strela iz jasnega je zadeba naju ta novica. "Milan zapravlja najine žulje, morda pa lahk občudujeva na 'ringispulu', si lahko izposodiva njegove 'indijance', in še zadovoljna morava biti, ako nama podudi žlično sladoleda. Kar preparam bi ga, ker vrhu vsega moraš močati, ako hočeš ostati še dinjak!"

Kakor divja sva letala okrog, jezila se nad mladim defravdantom, zborala tekom pol ure vse naročnike skupaj in imeli smo izreden občen zbor, na katerem so se sklenile sledče točke: Kdor poroča Milan kolega, je sam brezčasten in kdor mu posodi latinsko in računska vajo v prepis, tegabi nabijemo brez pardona. To je bil prvi del maščevanja, ki je doseglo drugi dan pred poukom velikanski dimenzije.

Hink, rdeč kakor kuhan rak, je stopil pred Milana in le vpraša: "Kje imaš denar?" se mu je izvilo iz tresoiča se ust. Štiriintrideset radovednih oči "Minervi" naročnikov je zrlo ta prizor. Preplašeno vedenje pri obdolženiku, zaušnica je rodila zaušnico, roke so mahale kakor veternice; izpodobujajoči klici od vseh strani, dokler se ni v sseh vzbudila indijanska narava, ki je počivala že toliko časa in nastala je splošna vojna. "Mogočni panter" je skočil "staremu Nestorju" za vrat, "božanski Enej" je lasal "črnega gavrana", ki ni hotel izpustiti "zvitega Odiseja". Krik in jok in smer se je razlegel po sobi, knjige so frile po zraku, majhen in hraber oddelek naše vojske se je natalil na Azijo, veliki zemljevid, ki je kazal kmalu pogubno razpolo, zid je potemneval bol in bol po strashnih poljibih in sreči.

"Mir!"

"Barbar je!" Mir je nastal, okameneli sin in bojišče se je na mah izpremenilo v krasen park — kip je stal pri kipu.

"Danes po pouku ostanete tu, da napravimo majhno preiskavo! — Zdaj pa poglejmo malo vaš luti boj z latinsko slovenco!" in kot za ženjico žita snopi leže po tleh junakov tropi požela jih je trojka — smrt... tako je opetal ono usodenpoluro neki petošolec prost po Greci.

"Adijo, pa zdrava ostani, podaj mi še enkrat roko..."

S temi besedami mu je segnil Slokar v roko in se poslovil. Aniča pa je šla še par korakov z njim.

Tam sred pota sta se ustavila. Težko je bilo tudi Anici pri slovesu. Podala sta si roke, vroč poljub mu je tudi zaročenka pritisnila na njegova evetoča ustna. France pa ni danes zavintel klobuka po zraku, da bi reklo:

"Dan na dan je potekal sodniku, podaj mi še enkrat roko..."

Težko je bilo slovo od domovine... Darovala mu je ob slovesu še svež šopek cvetov, ki si ga je del z žalostno smrtno.

Tako sta se poslovila... In odšla sta vsak na svojo stran. Aniča se je vrnila domov, France je nadaljeval svojo pot...

"V moji domovini takoj lepo vse evete", tako si je mislil France.

— Bog ve, kako je tam, kamor potuje sedaj. Tu, v njegovem domovini dehčijo sedaj vijolice; po travnikih rastejo trobentice, on pa nastopa v tem lepem, prijaznem času daljno pot, v tuji svet... Spomladi se poslavila...

Tako je mislil in stopal naprej in naprej. Vsak korak mu je bil hitrejši. In mislil je na prošle dni. Tam spoda je šumjal takrat potok, prav tako, kakor sedaj. Vse se je odevalo v zeleno obliko. Spomladi!

Prišel do vrha hriba, kjer se je križala pot; ustavlil se je tu, ob razpotju, in se globoko zasmilil.

V njegovi domovini vse se dejata vse; ti travniki so, kakor bi bili na novo oživljeni in kakor bi bili posuti s evetkami. Tudi tam leže vsi spomini zakopani...

Ni imel časa, da bi se ustavljal; na poti v svet je, a klub vsemu temu se še lahko vrne nazaj v domovino; še je čas.

Ozri se je na svojo rojstno vas. Tam, tisti beli zvonik, z zlatim jabolkom na vrhu... Pred cerkvijo pa cvetoča, lepo daječa lipa, slovenska drevo.

Kolikokrat je tam nabiral evete za dom! Takrat je bil še deček; sedaj je že zrel mož. Spomin...

In tam dol, na koncu vasi, je Slokarjeva hiša z vrtom, sedaj že lastnina Slokarja, kjer bi pa se France lahko postal gospodar.

Kolikokrat je sedel tam za Slokarjevim vrtom v mesečini in opazoval zvezde... Srečni, presečni tisti časi! Sedaj pa ni vsega tega več. Potno torbo je moral zadeliti na ramo, palico vzet v roko in posloviti se od svoje domovine...

Hotel si je v daljnem in širnem svetu prisluti nekaj denarja;

Slovo od domovine.

Spisal Stojan Kazimirov.

Na vratih je postal, pogledal še enkrat v hišo, podal materi roko.

"Pa zdrav ostani, France, vrni se kmalu iz daljne Amerike!" — Objela ga je in poljubila.

"Zdrava, mati!" je odgovoril sin. In po licu, svežem v mlaadem, so se mu pocedile solze. Ni imel France navade jokati; mož ne jede. V trenotku pa, ko se je poslavljal od svoje drage mašte, ko ga je ta objela, morda zadnjici, ko mu je morda zadnjici pritisnila na celo vroči poljub, tedaj mu je postal tako strašno temsno pri srcu...

Kakor divja sva letala okrog, jezila se nad mladim defravdantom, zborala tekom pol ure vse naročnike skupaj in imeli smo izreden občen zbor, na katerem so se sklenile sledče točke: Kdor poroča Milan kolega, je sam brezčasten in kdor mu posodi latinsko in računska vajo v prepis, tegabi nabijemo brez pardona. To je bil prvi del maščevanja, ki je doseglo drugi dan pred poukom velikanski dimenzije.

Hink, rdeč kakor kuhan rak, je stopil pred Milana in le vpraša: "Kje imaš denar?" se mu je izvilo iz tresoiča se ust. Štiriintrideset radovednih oči "Minervi" naročnikov je zrlo ta prizor. Preplašeno vedenje pri obdolženiku, zaušnica je rodila zaušnico, roke so mahale kakor veternice; izpodobujajoči klici od vseh strani, dokler se ni v sseh vzbudila indijanska narava, ki je počivala že toliko časa in nastala je splošna vojna. "Mogočni panter" je skočil "staremu Nestorju" za vrat, "božanski Enej" je lasal "črnega gavrana", ki ni hotel izpustiti "zvitega Odiseja". Krik in jok in smer se je razlegel po sobi, knjige so frile po zraku, majhen in hraber oddelek naše vojske se je natalil na Azijo, veliki zemljevid, ki je kazal kmalu pogubno razpolo, zid je potemneval bol in bol po strashnih poljibih in sreči.

"Mir!"

"Barbar je!" Mir je nastal, okameneli sin in bojišče se je na mah izpremenilo v krasen park — kip je stal pri kipu.

"Danes po pouku ostanete tu, da napravimo majhno preiskavo! — Zdaj pa poglejmo malo vaš luti boj z latinsko slovenco!" in kot za ženjico žita snopi leže po tleh junakov tropi požela jih je trojka — smrt... tako je opetal ono usodenpoluro neki petošolec prost po Greci.

"Adijo, pa zdrava ostani, podaj mi še enkrat roko..."

S temi besedami mu je segnil Slokar v roko in se poslovil. Aniča pa je šla še par korakov z njim.

Tam sred pota sta se ustavila. Težko je bilo tudi Anici pri slovesu. Podala sta si roke, vroč poljub mu je bil z žalostno smrtno.

Tako sta se poslovila... In odšla sta vsak na svojo stran. Aniča se je vrnila domov, France je nadaljeval svojo pot...

"V moji domovini takoj lepo vse evete", tako si je mislil France.

Cvetkov prvenec.

"Nehvaležnost je plačilo sveta! Da, da! Vse leto mu odpiram vratko, ko zapušča soko, vse leto nosim šolske zvezke na njegov dom, že dvakrat mi je pozabil vrniti svinčnik, in plačilo za vse te usluge? Radi nekega Ksenofontovega aorista mi je zagrozil, da me vrže v grščini, ako ne popravim kaj svojega nezadostnega dela."

Jezno je zaprl svojo grško slovino, zančljivo pogledal Ksenofonta, pričkal si smotčeo in se napolnil na stol. V sobi je vladal prijeten mrak in skozi zaprite žalnije so se ukradli vanjo popoldanski žarki polnetnega solnce.

"Vrhuh teh šolskih skrbiv Milinka nezvestob! Niti pogledati moče več na ulici; nageljka, rdečega nageljka ni hotelo včeraj sprejeti. Ha, ha! In potem še govore o ženski zvestobi! Neumnost! Pred dvema mesecema mi je pisala, da me ljubi, da me bo ljubila — na teve! Lepi veči! In jaz, norece, jo ljubim še vedno!"

Nehvaležnost strogega profesorja in nezvestobljivosti ljubljene dekleta sta provzročili v mladem srnu srd do vsega človeštva. Ta ogenj se ni zadovoljil s svojim zahtivom v petošolskih prisih, pač pa si je hotel napraviti pot v širini svet kot umotvor. — V glavi se je rodila srečna misel: "Roman spšim!"

In zakaj tudi ne? Naj ga li pri tem ovira njegov plebejski, nepotični priimek: Florijan? Koliko mož slavi svetovna zgodovina, slavi književnost, mož, ki so dosegli najvišjo stopinjo na lestvi slavnosti vključiv svojim preprostim, robatim imenom? Kdo ne pozna "Martina" Krpana, "Jurija" Venge, "Matije" Čopa, "Mihe" Vošnjaka, "Jakoba" Alešovega in drugih? Istotako bi tudi njegovo ime: Florijan lahko zaslovelo po širinem svetu. To pač ne more biti ovira, posebno ne pri Slovencih, ki si lahko prikrojajo imena po smrtu rano in pada — žrtve žene, Milkinje, nezvestobe. Nedosežno bi se dala opisati ona tri leta, ko tava Boris po svetu — živ mrli. Sreč se mu je moral po lagom odpovedati vsakemu užitku, saj mrlji ne poznajo več strasti in čustev.

Lepa snov mora imeti tudi lep jezik, in prvo pravilo slovenskim pisateljem tvori stavek: "Ne stvari glagola na konec stavka". Tudi rokopis mora biti pisan po eni strani, ker drugače romu v koš. Ako bi hotel vpoštovati Cvetko tudi to pravilo, bi imel zopet pre malo papirja. Zopet smola.

Zamislis se. Eh kaj, novela ne utreče. Jutri, čez teden dni jo lahko spise, ko se nekoliko popravijo njegove gmočne razmere. Saj slava lahko počaka par dni, posebno, če je on sam moral čakati celih petnajst let, da je našel pri sebi pisateljsko žilo. Za sedaj bi služila mična črtica. Ni dolgo, ne zahitev globokih misli in psiholoških študij, vsebina je lahko posnetna po vsakdanjem življenju in se zadovoljuje, kar je preeče v živo, z nemnogimi stranmi svoje dolgoti. Na drugi strani pa pravi pregorov: Iz malega raste veliko! Najprej črtica, potem novela in pisateljska pot se konča recimo s kakim ženilnim romanom, ki postane svetovnoznan in last vsem civiliziranim narodom.

Kdor hoče pisati obsežen roman mora imeti dovolj papirja, naslov romana bodi senzacionalen, to vzbuja pri občinstvu zanimanje in radovostenost, segalo bo po njegovem delu in Cvetko postane lahko slavno ime.

Roman mora imeti tudi tendenco in vsebino. S tendenco je težavna stvar. Ako se postavi pisatelj na antialkoholično stališče, bodo sicer eni njegov roman antialkoholiki, ki jih je pa malo v primeri s številom onih ljudi, ki si kaj radi privočijo četrta vinai ali pa často pive, ako zastopajo glavni junaki v romanu demokratične ideje, bodo bržkone kupovali roman radostnim sreem delavej trin, kapitalisti mu bodo pa napsprotovali in ti imajo denar.

Vsebinat! Glavni junak, recimo Boris, je lepe postave, črnih kocastih las, temnih oči, bledega obrazca. Sam je na svetu. Trudi se, da doseže svoj cilj. Zaman, hubodija, neusmiljenost, slabe finančne razmere mu prečrtajo njegove račune. Kako krasno se da opisati njegove boje, njegove brezuspešne boje, temi sovražnini silami. Pri vsem tem ostane mož, junak. Zaljubi se, recimo, v Marice, ki je pa že poročena. Ljubita se, njen mož izve om tem nedolžnem razmerju, dvoboj, Boris ranjen, v bolnišnici, Marica mu streže, ločila se je od svojega moža. Ko okreva, mora skrbeti tudi za njo. Trudi se in trudi, isti boji se ponavljajo. Izberi si novo domovino, Ameriko. Marica mu učete s klovnom nekega eirkusa in mu pusti sinčka. Iskat jo gre. Dobrijo slednje, izve mnogo pikantnih stvari o njej in jo prepusti pregrešnemu življenu. On sam postane burski prostovoljec, pada v bitki in umre v naročju usmiljene sestre rdečega križa, — v naročju svoje spokorjene Marice. To bi bila glavna nit.

Hajd na delo! Toda glej, smola, nepričakovana ovira! Papirja je imel Cvetko premalo. Sicer je imel nepopisan zvezek, kar je pač premalo za večji roman. Da bi si šel nabavil novega papirja, je imel žalibog premalo vinarjev. Odlašati pa zopet ni hotel, ker delo po

stane slabo, ako izgubi pisatelj prvo navdušenje.

Kaj storiti? Se vedno so divjala prej nepoznana čujsva po njenem srepu in sili na dan, prsti so krčevali stiskali peresnik, v očeh se je bliščal neugaslivi ogenj vzhoden in glava je kar omahnula le pod preveliko težo še nebrzorientalske fantazije.

Da, kaj naj storiti? Dober svet je drag. Kdo naj mu svetuje? Ne potrebujte drugih svetov! Nič! Človek si mora znati sam pomagati. Zakaj so pa uveli v književnost tudi noveli? Gotovo zato, da imajo pisatelji drugo manjše obliko, kaj ne bočajo pisati romane. In slednji je lahko tudi nova lepa, tudi z novelo proslavi imenom Cvetko, koliko je imenitnih, slavnih mož, ki niso drugega pisali kot novele.

Na delo torej! Tendence se ne zahteva od novele, pač pa ljubko in mično vsebino. Glavni junak bo tudi tu lepe zumanjosti, brez napak, dobrega sreca, Boris po imenu. On ljubi Milko — aha, Milka, čudila se boš, ko zapazi svoje ime in tej noveli, naslikati te hčem, da spozna vsak tebe in twoje neusmiljenje sred in po imenu "Cvetko" me spozaš, spozaš moje zmožnosti, rada bi me zopet ljubila, toda jaz ostanem krun, neizprosen, mož jeklen. — Milka se mu izneveje, sledi običajni dvojboj s Borisovim tekmečem, in sicer ameriškim dvojbojem, Boris potegne črno kroglo. Usmrtil se mora tekom treh let in si res zada smrtno rano in pada — žrtve žene, Milkinje, nezvestobe. Nedosežno bi se dala opisati ona tri leta, ko tava Boris po svetu — živ mrli. Sreč se mu je moral po lagom odpovedati vsakemu užitku, saj mrlji ne poznajo več strasti in čustev.

—

Tej kitici je priložil Cvetko pisno s tole vsebino:

"Slavno uredništvo!
Tu Vam pošiljam svojo prvo pesmo. Spisal sem jo brez velikih priprav, kar sama mi je šla iz persa. Meni, odkritko povedano, zelo ugaja moj prvenec. Upam, da ga priobčite v prihodnji številki svojega cenjenega lista; bodite uverjeni, da me s tem izpodobujete tako, da Vam pošljem v najkrajšem času še več takih pesmi. Honorar mi lahko pošljete skupno s številko, v kateri bo objavljen moja pesem."

S spoštovanjem!

Cvetko.

Listnica uredništva. — Cvetko: Oprostite, da smo se tako preprečili in vrgli Jenkovo pesem v koš. Kaj menite, da mi ne poznamo Jenka, da nam morate Vi pošljati njegove pesmi? Kaj? Nam tudi ugaja pesem, ki ste jo poslali, in čudili smo se, da niste spesnili tudi ostalih dveh kitic. Kar se tiče Vašega upanja, mu lahko daste slovo, samo bojimo se, da nam pošljete v kratkem času svojo Prešernovo pesem: "Sem dolgo upal in se bal!" Vaša nadaljnja pošiljanja takih pesmi pa odklanjamo, ker imamo, bodite prepričani, vse slovenske pesnike in pisatelje v svoji zbirki. Oprostite!

—

Razne zanimivosti.

Število evropskih visokošolcev.

Na vseh 125 evropskih vsečuščih je bilo lanskoto 228,732 slušateljev. Najbolj obiskovano vsečuščišče je berolinsko; imanamreč okroglo 14,000 slušateljev. Druga najbolj številna vsečuščišče so: pariško, budimpeščansko in dunajsko.

Ogrska socialno - demokratična stranka

je imela te dni v Budimpešti svoj strankin shod. Na zadnjih volitvah je postavila stranka svoje kandidate v več nego 100 okrajih. Socialno-demokratična stranka ima v deželi 310 organizacij, ki so priredile tekmo lefa nad 3000 shodov in predavanj. Založništvo stranke je lani izdal knjig in brošur v skupini nakladi 420,000 izitusov. Letakov se je razdelilo 1,200,000. Dohodkov je imela stranka 627,000 K, izdatkov pa 624,000 K.

Izumitelj hlačnega krila.

David, izumitelj hlačnega krila in eden šefov velike pariške modne trgovine Beehoff, David & Co., ki je že večkrat iznenadil javnost s svojimi kreacijami in potem z njimi osvojila svet, se je nedavno temu mudil na Nemškem. O tej prilikri je ponosno pripovedoval, kako je prišel do svoje zadnje velike ideje. Na jenih minulega leta vznemirjal ga je vprašanje, kako je ženski hodil v bodoče, kako postanejo ozka krila še ožja. "Premisiljal sem in premisiljal, dokler mi ni nekega dne padlo na pamet hlačno krilo "Jupe eulotte" (beri žip kilot). Tako sem svet obdaroval s to senzacijo."

Burna preteklost.

Richard Franc Blumenthal je študiral v Građevi pravo, pozneje je bil policijski pristav v Steyrju in se je poročil z Ogrko Dunkel iz Budimpešte. V Steyrju je izvršil uradno poneverjenje in je pobegnil v Ameriko, kjer je bil Ambrož v Ameriki, kjer je bil kot knjigovodja v neki prodajalni. Njegova žena se je vrnila s svojim otrokom v Budimpešto. V Ameriki se je poročil Blumenthal z neko Nemko, ki jo je pa tudi zapustil in je vstopil v Monte Carlo kot hotelski tajnik; tam je zopet kradel in pobegnil v London, kjer je živel od goljuščev. Bil je potem v Hamburgu in Mogunciji kot pustolovec, končno pa je prišel na Dunaj, kjer je zgrabila roka pravice. Zagovarjati se je moral pred dunajsko poroto zaradi goljuščev, povrbe in tativne in je bil obsojen na 3 leta težke ječe.

Slovenska šola.

V Belgradu na Srbskem ustavljeno slovensko šolo. Poučevali bodo vse slovenske jezike in vrsila se bodo predavanja o kulturnih razmerah Slovanov.

Slovenski številni nazadujejo.

Budimpeščanski "Slovensky Žurnal" računa, da konča letenje ljudske štete za Slovake

neugodno. V minulem desetletju se je preselilo s Slovenske skoro 300,000 oseb, od katerih se je vrnilo samo 45,000. V sledi tega bo po novem ljudjščinu štetju tudi število vseh Slovakov manjše nego leta 1900.

Socialni demokrati na Ogrskem

so imeli te dni v Budimpešti svoj kongres, katerega so se udeležili tudi slovenski socialisti. Te poslednje je zelo neprjetno dirnilo očitanje nekega madjarskega sodruga, da namešča slovenski socialni demokrati gravitajo preveč v Prago. Kakor se vidi, je tudi v madjarskih socialistih se precej tega šovinizma, ki odlikuje druge madjarske stranke. Sirotan Slovakinom, ki smejo na Ogrskem komaj dihati, očitajo madjarski sodrugi gravitacijo v Prago! Ali naj mari gravitajo v Budimpešto!! Kje naj si isčejo prijatelje, kaj ne pri Čehih, njihovih krvnih bratih!! Taka očitanja so zelo slabo spricavalo za internacionalizem madjarske socialne demokracije.

Mandra ali kuna belica.

Pavel Ambrož, zaprisezen lovski čuvaj grascine Wagensebreške, je ustrelil v lovnu najemnika Fran Knaflia izredno veliko in lepo mandro ali kuno belico. Nje koža je bila cenjena na 26 kron. Dogovoren pa je bil Ambrož s Knafliem, da sme streljati v nej goven lovnu paroprske živali. Več.

MALI DUHOVNI ZAKLAD, žagrin, zlata obresa 90¢.

POBOŽNI KRISTJAN, fino vezano .85¢.

RAJSKI GLASOVI, zlato obresa 40¢.

SKRBI ZA DUŠO, zlata obresa fino vez. \$1.20.

SVETI RONI VENEC, 50¢.

SVETA MAŠA, v usnje vez. zlata obresa 75¢.

SVETA URA, vez. 60¢, usnje vezana zlata obresa \$1.20.

VRTEC NEBEŠKI, v platno vez. 70¢

takojem se pa vzeljuje, kar se je dragod preživel.

Zgorelo 25,000 mark.

V Bruckenu na Nemškem je neki kmet spravil v malem zabolju 25,000 mark papirnatega denarja, a zabol je skril v peč. Pravil si je denar, da kupi neko večje zemljišče. Nekoga dne so njegovi domači, ne služe nič hudega, zakurili pač. Kmalu je zgorelo tudi zabol z denarjem in tako je prišel kmet ob svojih 25

Zgorelo 25,000 mark.

Zgorelo

Jugoslovanska Katol. Jednota.

Katol. Jednota.

Ukorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: IVAN A. GERM, Box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOZIC, Eveleth, Minn., Box 641.
Glavni tajnik: GEO. J. BREWER, Ely, Minn., Box 424.
Upravniki: MIHAEL MRAVINČEK, Omaha, Neb., 1234 So. 15th. St.
Blagajnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 105.
Zaupnik: FRANK MEDOŠIĆ, So. Chicago, Ill., 9483 Ewing Ave.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. MARTIN J. IVEC, Joliet, Ill., 900 No. Chicago St.

NADZORNIKI:

ALOIS KOSTELIC, Salida, Colo., Box 583.
MIHAEL KLOBUČAR, Cabernet, Mich., 115 — 7th St.
PETER Č. LIPAR, Kansas City, Kans., 422 No. 4th St.

POROTNI ODBOR:

IVAN KERZŠNIK, Burdine, Pa., Box 138.
FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 715.
MARTIN KOČHEVAR, Pueblo, Colo., 1219 Ewing Ave.

Jednotno glasilo je "GLAS NARODA", New York City, New York.

Vsi dopisi naj se pošljajo na glavnega tajnika, vse denarne pošljivate pa na glavnega blagajnika Jednote.

PREMENBA ČLANOV IN ČLANIC.

Društvo sv. Alojzija st. 31 v Braddock, Pa., dne 15. maja 1911. — Umrli: Andrej Oračem, rojen 1866, cert. št. 4279, zavarovan za \$1000, razred 6, prišel do jednote dne 14. decembra 1905, umrl dne 18. aprila 1911. — Društvo ste.

Upravna Sreca Ježusa st. 28 v Ahmeek, Mich., dne 15. maja 1911. — Umrli: Anton Pištar, rojen 1886, cert. št. 12954, zavarovan za \$1000, razred 3, prišel do jednote dne 20. aprila 1910, umrl dne 29. januarja 1911. Mrtvaški list je dospel v glavni urad se le dne 12. maja 1911. — Društvo Šteje 26 članov.

Novi ženski društvo "Marije Vnebovzetja" v Collinwood, Ohio je sprejetje v J. S. K. Jednote dne 4. maja 1911 pod številko 102. — Društvo steje 21 članec.

Z bratiskim pozdravom

Geo. A. Brozich, glavni tajnik.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Nevarno obolenje je dejelni poslance dr. Vilfan v Radovljici. Mrači se mu baje um. Prepeljali so ga v zdravilišče.

Nova odvetnik. V Ribnici je otvoril odvetniško pisarno g. dr. Stefan Rajh.

Umrla je v kostanjeviškem kloštru gospa Luiza Belle, vdova po rentomjstru.

V znamenju alkohola. 4. maja popoldne so pasanti v Zvonarski ulici v Ljubljani našli na pol sčelenega alkoholista Alojzija Mariniča, katerega je dal na poto policijski stražnik odpeljati z zelenim vozom v Šperhovko.

Prijet prisiljenec. Kakor smo že poročali, je dne 19. aprila pogubil od dela pri vili g. Kollmann na prisiljenec Jožef Friderik Kopfer, katerega so pa že v Logatec prijeli in priveli zopet nazaj v hišo pokore.

Smrtna kosa. 5. maja ob pol 1 uri ponoči je umrl v Šmarju, 1. septembra 1820. rojeni učitelj Matjaž Kračman, sin splošno znanega "Smarskega šomaštra". Slovel je kot eden najboljših organizatorov Riharjeve šole po celiem Dolenskem.

Kravo je prvezal za ušeza. 5. 1. m. popoldne so gnat nek delavec po Gospodski ulici v Ljubljani kraljevsko kravo, kateri je pred neko časom izgubil okoli ušeza vrt ter jo poten prvezil k zidu, sam pa šel nad jereš. Stražar ga je pozneje primoral, da je možakar vzel vrv kravi in jo ovil okoli vrata.

ŠTAJERSKO. Vlomil je neznani zločinec pri posestniku Ivanu Goršku v Črnu blizu Celja. Odnesel je oblike v perila za 150 K.

Zgorelo je blizu Gornjega grada prilično polara gozda. Zažgali so otroci, ki so se igrali v vzigalnicami.

Ujeli so v Curihu na Švicarskem bivšega načelnika natagarske bolnišnice blagajne v Gradeu, Robertu Oehlerju. Poneveril je 10,014 K.

Utonil je v črnomški šolski greznicu en Solar. Otroci so pokrivali odrihnji z Jame; eden je vsled, nepravdnosti padel v rivo in je utonil.

Pretep v občinski pisarni. Iz Ponikve ob južni zelenici poročajo: Ko so dobili klerikale po triletnem boju v dveh razredih pri občinskih volitvah večino, so zagoni preobstivali v občini. Za županovo izvolili Jurija Zubukovška, za drugoga svetovalec Brgeža, za vrednostnega Jurja Gorjuga.

Pošteni najditelj. Iz Goričke se je peljel 30. aprila neki častnik 7. pešpolka v Kormin. Spremljala ga je tudi njegova soprona. V kolidovski restavraciji sta v načelni postajali denarnice. Načelnik je točaj Vidani in jo oddal takoj načelniku postaje. V denarnici je bil denarja in drugih vrednosti za 15,000 K. Častnik se brzojavno prestopkov in zločinov kaznovanega Jurja Gorjuga.

Ustrelil ljubimca svoje žene. — Neki 36-letni Fr. Corretti iz Marijborja je že dva meseca ločen od svoje žene, ki ima gostilno v Reki. Vrčekotu nič pomagalo sklicevanje na svojo poslansko čest. Užaljen, in osramoten je šel Pepevnak z županskim poslo Pepenkom. To pa strašno jezi Vrček. Hodil je tako dolgo sitnarit v občinsko pisarno, da ga je 1. maja njegov katoliški sohojevnik Pepevnak zgrabil s svojo mesnatno svetovalsko roko za vrat in po kratek boju potisnil skozi vrata. Vrčekotu nič pomagalo sklicevanje na svojo poslansko čest. Zadel ga je v sredo prsi, krogla mu je prodrla pljuča in smrtnorjanjenega so odpeljali v bolnico. Rama je smrtna in je malo upanja, da bi okrevl. Corretti je po zločinu zbežal toda kmalu nato se je vrnil in sam prijavil policiji.

Kordeš se zastupil. Iz Budimpešte poročajo, da se je v Varsavji v nekem restavrantu zastupil Ljubljanečan Albert Kordič, ki se je predstavljal kot doktor filozofije. Kordič se je nekaj časa preživil kot igralec, potem kot žurnalista, ko pa ni mogel naprej in je edeljale bolj propadal, je storil svojemu življenju konec.

Iz Kozjega. Tomačna okolina se v gotovih zadehav odlikuje pred vsemi drugimi okraji na Sp. Stajerskem. Iz Vrenke gore počasno sledijo strašen slučaj: Kmečki sin Anton Stanjko je že od svoje mladostibolehal. V zadnjih letih pa se je tudi še nalezelo, da mi naznani; ali naj se pa sam javi. — Anton Kalan, Ljubljana, 15 nad Škofjo Loko, Kranjsko, Austria.

da si ogledajo hišo in bolnika. Nasli so bolnika v neki lukanji, v kateri ni oken. Kurilo se ni celo zimo nič. Ležal je na samih cunjah, popolnoma onečeden, suh kot ostrostajak. Kako hrano je dobival bolnik, si lahko mislimo. Mati je izjavila, da se ji bolnik gab in da je itak vse zastonj, ako se mu streže. Ženska je zato tako slabovalna s svojim sinom, ker bi rada čimprej podedovala 1600 K. ki jih ima sin. Mater so naznani. Tako vzgaja politiku očeta duhovščina ljudstvo.

KOROŠKO.

Nabor v Celovcu. Izmed 200 poklicanih nabornikov vseh treh razredov so jih 35 potrdili.

Nesreča pri delu. V Migarijih je prišel po nepravidlosti 18-letni poljski delavec z desno roko v kolieski mlatilnega stroja. Roko mu je popolnoma zmalelo.

Požar. V noči od 26. na 27. aprila začelo goreti poslovo vulgo Nemica v Velikem sedlu med Rožekom in Beljakom. Ogenj se je pojavil v stelnjaku in se nenadoma razširil po vasi. Slutti se, da je bil od zlobne ruke podtaknjene. Ljudje so si rešili le golo življeno. Zgorelo jih je vse pohištvo in oblike. V neki omari je zgorelo nemetuč 800 krom denarja, skupilo za pred kratkim prodano zemljišče. Zavarovani so bili vsi oskodovani posestniki, toda škoda veliko presegla zavarovan vstopo.

Tiraniziranje delavcev. Stavni mojster Peitnik v Beljaku je predložil svojini delavcem, po večini Lahom, neko polo s pozivom, da jo morajo vsi podpisati. Poletja je bila pospiana seveda nemško in nobeden laških delavcev je ni mogel prebrati, še manj pa razumeti. Delavci so zahtevali, da se jim pove, kaj se od njih zahteva, ker na ta način podpišoč lahko tudi svojo smrtno odsodo. Toda zahtevanega pojasnila niso dobili.

Andrew Has, P. O. Box 443, Elyria, Ohio. (20-23-5)

NAZNANILO.

Sorodnikom in znancem po širni Ameriki naznjam, zakaj sem slal da moža, kateri me sedaj potom časopisa išče. Zapustila sem ga, ker on si ne upa toliko zasluti, da bi preživel svojo družino. Rojaki na Lloydell, Pa., pa tudi znate, kaj je bilo na štev. 7 in iztev. 8 ste ga pa opazovali. Kje so po škarje od sedanje njegove gospodinje? Varujte se ga! On me je vedno od sebe podil in se delal bolnega, zato sem mu ustrelila, da je sedaj vsaj zdrav, saj zdravje je boljše od žene. Moj sedanjih našlov je:

Amalia Burri,
Glencoe, Ohio.

A. J. TERBOVEC & CO.

(nasl. Dergance, Widetich & Co.)

1622 Arapahoe St., Denver, Colo.

Ali že veste,

da smo izdali ravnokar nov, lep in zelo obširen, ilustrovan slovenski cenzur, verižne, družbeni prstanov, zlatnine in srebrne sploh, gramofonov v slovenskih plošč, pušč, revolverjev, koles, peči, šivalnih strojev, daljnogledov, semen itd. Pišite tako po cencik, katerega vam pošljemo zastonj in poštne prosto! Podpirajte edino narodno podjetje te vrste in prepričali se boste o pošteni in točni postrežbi.

Odresek za brezplačno knjižico.

Pošljite danes.

DR. JOS. LISTER & CO.

Aus. 300, 22 FIFTH AVE., CHICAGO.

GOSPODJE: — Zanimala me ponudila, katero nudite Vašo knjižico brezplačno. Prosim, mi zelite, kaj to takoj.

IME: _____

NASLOV: _____

EDINA SLOVENSKA TVRDKA.

ZASTAVE, REGALIJE, ZNAKE, KAPE PEČATE IN VSE POTREBSČINE ZA DRUSTVA IN JEDNOTE.

Delo prve vrste.

Cene nizke.

F. KERŽE CO.

2616 S. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILL.

SLOVENCI IN SLOVENKE NA-ROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI SLOVENSKI DNEVNIK!

Zgodnje znamenje jetike.

V naslovu označene bolezni, koja pombari na tisoče naših ljudi, skoraj ni mogoče spoznati, dokler že ni prepozno. Vsi zdravniki zatrjujejo pa da je ozdravljiva, ako se jo pravilno zdravi in sicer v pravem času. Prvo znamenje jetike je

BLEDJA POLT.

Ljudje pripisujejo bledost različnim varokom, toda nihče ne smatra tega za prvi pojav jetike. Blj. li ljudje vedo, oziroma bi morali vedeti, da njihova kri ni v redu, da v njej ni dovolj rudečev tvarine, da je preslab, da bi zamogla pravilnim potom rediti truplo. Koža izgubi svojo nar. vno rudečkasto barvo ter postane bleda, rumenkasta ali sivkasta.

Zičevje in mišičevje oslabi, želodec neče več pravilno delovati in vse truplo je pomej od stopinje do stopinje. V sledi tega je potrebno ustvariči novo kri — čisto in bogato kri — vendar pa tega ni mogoče dosegči, dokler želodec se sprejemata dovolj dobrje in redilne hranje in dokler narava sama ne postane tako krepka, da zamore sama iz trupla pregnati vse ono, kar je škodljivo, ker le ak se to zgodí, se zamore napravljati zopet čista in zdrav kri. Nam je poznano samo jedno sredstvo, s katerim se dosegče, in to je

Trinerjevo ameriško grenko vino.

To sredstvo, ki je napravljeno iz dobrega rudečega vina in zdravilnih zelišč, ko a s s skrbno izbrana, okrepi želodec, tako da je zopet sposoben za pravilno delo. Po tem bodo: zopet lahko jedli in prehravati vašo hrano. Vaša kri bodo postala zopet čista in jaka, vaša polt bo zadobil zopet naravno larvo in gladost. Naj je bodo vaši bledosti katerikoli vzrok, rabite Trinerjevo ameriško grenko vino.

Izgub tek

Nepravilno pre vrlj nje

Slobosti po jedi

Običajno zrati

Glevobol

Nahod

Kolika in krči

Izguba moči

Ermencica

Onemoglost

Razne ženske bolezni

Izphlaji in diugo

Vstavljenca dne 16. avgusta 1911.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penns. s sedežem v Conemaugh, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: GEORGE KOS, 524 Broad St., Johnstown, Pa.
Glavni tajnik: IVAN PAJK, L. Box 228, Conemaugh, Pa.
Pomočni tajnik: JOSIP SVOBODA, R. F. D. 1, Box 122, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: FRANC SEGA, L. Box 238, Conemaugh, Pa.
Pomočni blagajnik: IVAN BREZOVEC, P. O. Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

JAKOB KOČJAN, predsednik nadzornega odbora, Box 508, Conemaugh, Pa.
FRANK PERKO, nadzornik, L. Box 101, Conemaugh, Pa.
ANTON STRAŽISAR, nadzornik, Box 511, Conemaugh, Pa.

POROTNIKI:

ALOJZIJ BAVDEK, predsednik porotnega odbora, Box 1, Dunle, Pa.
MIHAEL KRIVEC, porotnik, Box 324, Primero, Colo.
IVAN GLAVIC, porotnik, P. O. Box 323, Conemaugh, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

S. A. E. BRALLIER, Grove St., Conemaugh, Pa.

Cenjena društva, oziroma njih uradnik, so ujedno prešeni, posliliati denar naravnost na blagajnika in nikogar drugega, vse dopise po na glavnega tajnika. V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri mesecih poročilih, ali sploh kjerisibidi v poročilih glavnega tajnika kakršno pomagljivost, naj to nemudoma nagnijo na urad glavnega tajnika, da se v prihodnosti popravi.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA "SLOV. DEL. PODPORNE. ZVEZE"

NAZNANILO:

Vsem cenjenim krajevnim društvom S. D. P. Zvezze se naznana, da se prinesi prihodnja konvencija S. D. P. Z. dne 10. julija 1911 v Conemaugh, Pa. Kakor pa sem zapisal, da se pravilno po narodni in sklepku skupine glavnega odbora S. D. P. Z. glasujevcev vsem krajevni in društveni s predlogom, naj krajevna društva glasujajo za prihodnjo konvencijo na mesec julij, ne pa oktober. Da danes sem prejet že 25 glasovnic nazaj, od teh 25 društiev je glasovalo: 5 društev, da naj bi bila konvencija meseca oktobra t. l. in 20 društev, da naj se prinesi isto 10. julija t. l.

Iz tezja je razvidno, da je večina društev glasovala za 10. julija in se torej konvencija S. D. P. Z. prinese dne 10. julija 1911 v Conemaugh, Pa. Cenjena društva na blagajnikov vzeti to na znanje.

Vsako društvo je opravljeno poslati delegata na konvencijo, katerega naj voli pri svoji prvi sestaji, potem pa ima naznamen vzdaj do 15. junija — ne pozaredom.

Društva, katera zboruhajo po 15. juniju in jo uvidejo, da nimajo do tega časa svoje redne seje, ter da ne morejo na ta način poslati glasovalca na prvo konvencijo, so prošena, da sklicejo izvadnečno sejo ter pri isti izvolijo delegata ter ga nemudoma nagnijo gl. uradu Zvezze.

Vsa cenj. društva, so ujedno prošena, da pošljajo zmožnega in umnega delegata na prihodnjo konvencijo, katerega reči imamo veliko: dosedanja pravila so pomagljivka: vsa najbolje bode treba tudi ukreniti za naše članice, kajih se je že prejel stevilo prijavilo v Zvezzo, ki pa se do danes niso opravljene do konca. Tačaj, da je vse veliko važnega in trudnopolnega dela, za kar se potrebuje moč naprednjega in treno - mlačega duha.

Vsa poznejša pojasnila in knavadi la glede konvencije bodo objavljena v glasilu, to je v tem listu, ter so naprosto vsa cenj. društva, da pazijo na to.

Ivan Pajk, glavni tajnik S. D. P. Z.

ASESMENT.

Asesment za mesec junij 1911 se razposila na vse krajevna društva, spadajoča k S. D. P. Z. na vsakega člana \$1.25 v pokritje stroškov smrtnih, od pravini in bolniških podpor, datke 25 c in izvadnega asesmenta v pokritje stroškov bodoče konvencije. Vsak član plača za mesec junij skupno \$1.50.

Z britskim pozdravom

Ivan Pajk, glavni tajnik.

OLD SUREHAND.

POTNI ROMAN. SPISAL KAROL MAY.

Poslovenil za "G. N." B. P. L.

DRUGA KNJIGA.

(Dalje.)

"Winnetou? Ali je tudi Apač še živ?"

Iree je pokimal.

"Seveda; celo tukaj pri meni je bil ter me zgrabil za vrat, da mi je skoraj pošla sapa."

"Alias, stari friend, potem si se mu gotovo na kak način zameril?"

"Je bilo nekaj takega, da! Poznal ga nisem, pa mu nisem hotel prodati smodnika, a sem se prokleto opekel. Ali hočeš videti Bill Potterja?"

"Bill Potter? Ali je tukaj?"

"Da. V gozd je šel nekoliko; njegov konj stoji za hišo."

"Lack-a-day, to je pa dobro! Kako pa jadra, ali od colonela, ali k njemu?"

"K njemu. Nekaj časa je bil spodaj v Missouriju, kjer ima srodnike in sedaj hoče zopet gori v gore."

"Kdaj pa namerava dvigniti sidro?"

"Kako! Govori vendar tako, kakor se spodobi za krščanskega človeka. Kdo te naj razume?"

"Ti si dull-man, tepec, in ostaneš tak vse svoje življenje. Kdaj gre od tukaj, vprašam!"

"Tega ti ne morem povedati, mislim pa, da ne ostane celo večnost pri meni."

"Ali je razsedal?"

"Ne."

"Potem se bode mogoče še danes uprl v vesla, in mi gremo z njim!"

Gostilničar je imel originalnega velikana očividno rad, ker drugače se inače molčeči mož ne bi podal v tako dolg pogovor, kakor je bil sedanj.

Fino oblečeni gospod je sedaj privlekel iz žepa neko sliko in vprašal:

"Ali mi morete povedati, Master Winklay, če nista bila pred kratkim tukaj dva moža, Nemci, ki sta se imenovala Heinrich Sander in Peter Wolf?"

"Heinrich Sander — Peter Wolf? Hm, vse svoj smodnik hočem požreti in še svine povrh, če nista bila greenhorna, ki sta hotela k Sam Fire-gunu!"

"Kako sta izgledala?"

"Zeleno, zelo zeleno, mož; več ne morem povedati. Eden — Heinrich Sander mislim, da je bil — nam je napravil mnogo zabave, ko je nameril puško na Hamerdulla, ki mu je pa lepo posvetil. Mislim, da bi mu bil dal Diek okusiti nekaj železa, če ne bi rekel, da je colonel njegov stric."

"Najdel sem ga!" je tujec zadovoljno pokimal. "Kam sta pa odšla?"

"V svzano z debeluhom in dolginom. Več vam ne morem povedati."

"Poglejte-to sliko, Master! Ali poznate moža?"

"Če je kdo drugi, kakor Heinrich Sander, se dan na mestu načasti s smolo in povajljati v perju!"

Potem pa je naenkrat stopil korak nazaj in vprašal:

"Ali teg moža iščete, sir?"

"Zakaj?"

"Hm! Zapadnjak ne nosi seboj slike, in vi izgledate — hm, tako način in lepo — da — da —"

"No, da —"

"Da bi vam rad dal dober svet!"

"Kakšen?"

"Kar se godi tukaj pri meni, me nič ne briga, vsaj toliko časa ne, dokler mi noče kdo kratiti pravie hišnega gospodarja. Nobenega nič ne vprašam in tudi nikomur ne odgovarjam. Vam pa sem na stavljena vprašanja odgovarjal, ker ste prisli s Peter Polterjem; drugače ne bi od mene ničesar izvedeli. Toda ne pokažite nikomur včeli slike, in tudi ne povprašujte po njem, dokler ne izgledate drugače, ker drugače — drugače — —"

"Naprej! Drugače — —?"

"Drugade bodo ljudje mislili, da ste policij, detektiv, kar je asif zelo slabo. Zapadnjak ne rabi policije; sodi sam, kadar je soditi, in kdor se vmešava, ga zavrne z nožem!"

Gentleman je ravno hotel odgovoriti, ko so se odprla vrata in v sobo je vstopil mož, katerega je pozdravil Peter Polter z glasnim vzklikom:

"Bill Potter, stari swalker, ali si res ti? Pridi sem in pij; dobró ni je še v spominu, da ima two ozki vrat prokleto veliko luknjo!"

Nagovorjeni je bil majčken, slabotem možiček, na katerem je bilo na videz za komaj pol funta mesa. Začudeno je pogledal velikina, pri čemur se mu je nagubančil mali obraz v sto in sto gub in guba.

"Bill Potter — ? Swalker — ? piti — ? velika luknja — ? Hihiji, kje sem vendar videl tega možaka, ki se mi zdi tako znan!"

"Kje si me videl? Seveda tukaj. Le napni nekolicu svoje možgančke.

"Tukaj? Hm! Ne morem se takoj domisliti. Tolikokrat sem bil tukaj in z različnimi možnimi, da posameznika ne morem najti in množič. Kako se glasi ime, he?"

"Grom in strela, možiček je sedel poleg Master Winklaya tukaj in pil, da ni mogel dva dni niti s prstom migniti in sedaj me vpraša, kako se glasi moje ime! In vendar sem bil z njim v gorah, kjer smo pri Sam Fire — —"

"Stop, stari! Hihiji, sedaj te poznam!" mu je segel mali v besedo. "Imenuješ se Peter Polter, ali Molter, ali Wolter ali — —"

"Polter, Peter Polter, najprej nadmornar na angleški bojni ladji Nelson in potem krmar na ladji Združenih držav 'Swallow', če si hoče zapomniti! Potem sem bil nekaj zapadnjak in sem — —"

"Vem — vem! Bil si pri nas in' nas nivalval, da bi skoraj vsi poširili. Hihiji, grlo inač, kakoršnega še nisem videl, in piti znaš — kakov — stari oce Mississippi sam. Kje si pi bil potem in kaj hočeš tukaj?"

"Sveta sem si dovolj ogledal in sedaj hočem k vam, če ti je piti."

"K nam? Zakaj?"

Ta dva gentlemana hočeta govoriti z vašim kapitenom ali colononom. Ali ga dobila doma?"

"Mislim da. Kdaj pa hočete od tukaj?"

"Kakor hitro mogoče. Ali jezdis z nami, he?"

"Zakaj ne, če me ne pustite predolgo čakati!"

"Čim preje, tem ljubše nam je. Jej in pij, stara grča, in potem se odpravimo!"

Lahko si mislite, gospoda, da so me ti ljudje zelo zanimali. Rad bi izvedel kaj natančnejšega o njih, toda na zapadu ni vedno dobre, stavitvi radovedna vprašanja. O Petru Polterju sem že enkrat čul govoriti. Samo za kratki čas je prišel iz Arkansusa ter se seznanil s Masterom Winklayom z nekoličko traperji, ki so ga začelo vzelci seboj na prejico. Ker se je dobro držal, se je priplik celo Sam Fire-gunu. Radi so ga imeli kljub njegovim nenavadnim lastnostim, in so ga le ne radi odpustili, ko ga je gnalo zopet na vzhod.

Sedaj so sedeli možje ne daletec od mené za mizo, jedli so in pil, in jaz sem slišal, ko je gentleman gostilničar tisto vprašal, kdo sem. Ko je izvedel, se je obrnil Peter Polter k meni in rekel:

"Slišal sem, da se indijanski agent, sir. Ali prihajate od rdečkoževec ali hočete k njim?"

(Dalej prihodnjje.)

Severova zdravila preganjo bolezni in preprečajo njihov povratek.

Kaj je Vaš odgovor?

Ali ste bolni? Potri? Pretegnjeni? Černi? Brez častihcja?

Vas ne veseli zabava? Medli in slab? Bledega li si? Nečist?

jezik? Čreva basanata? Pogostni glavob? Slaba prebava?

Videti starejši nego ste!

Pogum! in uživajte

SEVEROV Živiljenski balzam

To je lek, ki ga baš potrebujete. Deluje na razne organe in na kri na tak način, da se številne bolezni preženejo in ustroj kmalu povrne k zdravju in mladostni moči.

75 centov steklenica.

Vaš lekar prodaja Živiljenski balzam in druga Severova zdravila. Recite "NE", če Vam hoče napriti kako drugo zdravilo namesto pristnega. Naša zdravila imajo navodila tiskana v slovenščini in jaz.

Kožni opahki

so med najnajvadnejšimi znaki in posledki slabke krvi. Izdatno in zanesljivo zdravilo za nečisto, pičlo, oslabelo kri in za zdravljenje kožnih bolezni je.

Severov kričistilec.

En dolar steklenica.

Ne bodite nervozni.

Imamo zdravilo, ki teši in krepi živce, lajša razdražljivost in bazično napetost ustroja. Tisočerim onemoglim nervoznim ljudem je pomagal